

ТАЪЛИМДА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ФАНИНИНГ МОДУЛЛАРИНИ ЎҚИТИШДА КЛАСТЕРЛИ-ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ТАМОЙИЛЛАРИ

Нозима Сирожитдинова
Чирчиқ Давлат педагогика институти

Аннотация: мақолада таълимда ахборот технологиялари фанини модулларини ўқитишда янги илгор услуб ва кўникмалардан фойдаланиш, таълим сифатини ошириш ва билим бериш самарадорлигини ошириш тамойиллари кўриб чиқилган.

Калим сўзлар: таълим сифати, таълимда ахборот технологиялари, педагогик кўникмалар, кадрлаш тайёрлаш миллий дастури, сунъий интеллект, анъанавий таълим.

PRINCIPLES OF USING CLUSTER-INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN TEACHING MODULES OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN EDUCATION

Nozima Sirojitdinova
Chirchik State Pedagogical Institute

Abstract: The article discusses the principles of using new advanced methods and skills in teaching modules of information technology in education, improving the quality of education and increasing the effectiveness of education.

Keywords: quality of education, information technology in education, pedagogical skills, national training program, artificial intelligence, traditional education.

Бугунги кунда бўлажак кадрларимизга, талабаларга жаҳон стандарти асосида замонавий таълим бериш масаласи куннинг долзарб масалаларидан бири бўлиб турибди. Бу биз ўқитувчилардан чуқур билимни ва тинимсиз изланишларни талаб қилмоқда. Ҳозирги кундаги таълим соҳасидаги ўзгаришлар, инновацион, янги педагогик технологиялар ҳар бир ўқитувчи мутахассис сифатида ўзининг алоҳида услубига, педагогик маҳоратига эга бўлишни талаб этади.

Республикамызда Олий таълим тизимида педагогик технологияларни таълим жараёнига татбиқ қилиш борасида олимларимиз томонидан олиб борилаётган илмий тадқиқот ишлари натижасида Республикамыз шароитига мос бўлган таълим технологияларини топиш имкониятларига эришилмоқда. Ўқитувчининг инновацион фаолиятига яратувчилик жараёни ва ижодий фаолият натижаси сифатида қаралади.

Таълим жараёнини тўғри ташкиллаштириш учун мавжуд имкониятлардан фойдаланиш ўқитувчининг биринчи навбатдаги вазифаси бўлиб ҳисобланади.

Ҳозирги кунда анъанавий ва ноанъанавий дарс наъмуналаридан фойдаланиб дарс ўтиш, дарсга қуйиладиган асосий талаблардан бири ҳисобланади.

Ҳозирги жамият, маданият ва таълим тараққиёти шароитида ўқитувчи инновацион фаолиятига зарурат туғилмоқда. Ўқитувчининг инновацион фаолиятини самарали амалга ошириш бир қатор шарт - шароитларга боғлиқ.

Ҳозирги вақтда Олий ўқув юртларида давр талабига жавоб берадиган мутахассисларни фақат назарий билимларни чуқур ўрганган ҳолда эмас, балки айти вақтда буюк инсоний фазилатларга эга бўлган, муомалага кириша оладиган, ўз ишини пухта эгаллаган мохир мутахассис бўлишларига катта эътибор қилишни талаб этади.

Мазкур мақола иши муаллифлари сифатида бўлажак педагогларга кўйидаги хулоса ва тавсияларни таклиф этишни жоиз деб биламиз:

❖ ўқув машғулотида педагогик инновацион технологиялардан фойдаланиш принциплари таҳлил этилиб, амалий тавсиялар ишлаб чиқилган бўлса ҳам, ўқитиш тизимимизнинг барча тизимида улардан фойдаланиш етарлича татбиқ этилмаган. Таълимда педагогик технологиялардан фойдаланишнинг ўрни бекиёс бўлиб, бу соҳадаги тадқиқот ишлари кўламини янада кенг амалиётга татбиқ қилиниши лозим.

❖ таълим ва тарбия жараёнида педагоглар томонидан инновацион технологияларнинг ўринли, мақсадли, самарали қўлланилиши таълим олувчида мулоқотга киришувчанлик, жамоавий фаолият юритиш, мантиқий фикрлаш, мавжуд ғояларни синтезлаш, таҳлил қилиш, турли қарашлар орасидаги мантиқий боғлиқликни топа олиш қобилиятларини тарбиялаш учун кенг имконият яратишга имкон беради.

❖ тавсиялари ўқув-билиш фаоллигини ошириш, талабаларни кичик гуруҳ ва жамоада ишлаш, ўрганилаётган мавзу, муаммолар бўйича шахсий қарашларини дадил, эркин ифодалаш, ўз фикрларини ҳимоя қилиш, далиллар билан асослаш, тенгдошларини тинглай олиш, ғояларни янада бойитиш, билдирилган мавжуд мулоҳазалар орасидан энг мақбул ечимни танлаб олишга рағбатлантириш имкониятига эгаллиги билан алоҳида аҳамиятга эга.

❖ замонавий шароитда таълим самарадорлигини оширишнинг энг мақбул йўли – бу машғулотларнинг инновацион технологиялар ёрдамида ташкил этилиши лозим.

❖ анъанавий методга асосланган машғулотларда фойдаланиладиган дидактик воситалар: плакатлар, чизмалар ва ишланмалар статик характерга эга, Power Point дастури асосида

тайёрланган мультимедиа воситалари эса динамик характерга эга бўлиб, машғулотлар жараёнида ундан фойдаланиш яхши самара беради.

Таълимда ахборот технологиялари фанини ўқитишда талабаларни модулларга доир билимларини инновацион технологиялар ёрдамида ўқитиш, амалиётда жорий қилиш, ўқув машғулотларида тақдимот воситаларини қўл-лаш таълим самарадорлигини оширда мухим вазифалар белгилаб олинади:

❖ фаннинг муаммосини назарий ва амалиётдаги ҳолатини ўрганиш ва унинг таҳлил қилиш;

❖ фаннинг модуллари бўйича инновацион - педагогик технология-ларни назарий ва амалий машғулотларига жорий этишнинг ўзига хос хусусиятларини аниқлаш;

❖ фаннинг модулларини назарий ва амалий машғулотларида инно-вацион - педагогик технологиялардан фойдаланишнинг методикаси ва услубий таъминотини ишлаб чиқиш;

❖ жорий этиладиган педагогик технологиялар ва усуллар асосида модуллар бўйича назарий ва амалий машғулотларига қаратилган методик тавсиялар ишлаб чиқиш.

Юқоридагиларни ҳисобга олиб, Таълимда ахборот технологиялари фанининг модулларини ўқитишда инновацион педагогик технологияларидан фойдаланиб дарс жараёни ташкил қилинса, таълим тизими такомиллашади.

REFERENCES

1. Ахмедов, Б. А. (2021). Задачи обеспечения надежности кластерных систем в непрерывной образовательной среде. *Eurasian Education Science and Innovation Journal*, 1(22), 15-19.
2. Akhmedov, B. A., Shuhkrat, K, (2020). Cluster methods of learning english using information technology. *Scientific Progress*, 1(2), 40-43.

3. Akhmedov, B. A. (2021). Development of network shell for organization of processes of safe communication of data in pedagogical institutions. *Scientific progress*, 1(3), 113-117.
4. Akhmedov, B. A., Majidov, J. M. (2021). Practical ways to learn and use the educational cluster. *Экономика и социум*, 2(81).
5. Akhmedov, B. A. (2021). Cluster methods for the development of thinking of students of informatics. *Academy*, 3(66), 13-14.
6. Akhmedov, B. A. (2021). Innovative cluster model for improving the quality of education. *Academic Research in Educational Sciences*, 2(3), 528-534.
7. Ахмедов, Б. А. (2021). Динамическая идентификация надежности корпоративных вычислительных кластерных систем. *Academic Research in Educational Sciences*, 2(3), 495-499.
8. Majidov, J. M., Akhmedov, B. A. (2021). Use of multimedia technologies as a means of increasing students motivation to learn a foreign language. *Ekonomika i sotsium*, 3(82).
9. Akhmedov, B. A. (2021). Information technologies in Cluster systems: a competence approach. *Universum: технические наук*, 4 (85).
10. Kudratilloev, N. A., Akhmedov, B. A. (2021). Application of communication-cluster technologies in pedagogical institutions: interactive methods of processing graphic data. *Scientific Progress*, 1(5), 191-198.
11. Kudratilloev, N. A., Akhmedov, B. A. (2021). Methods of use of web-applications on the basis of innovative methods. *Ekonomika i sotsium*, 3(82).
12. Yusupov, M., Akhmedov, B. A., & Karpova, O. V. (2020). Numerical simulation of nonlinear vibrations of discrete mass with harmonic force perturbation. *Acta of Turin Polytechnic University in Tashkent*, 10 (4), 71-75.
13. Ахмедов, Б.А., Якубов, М. С., Карпова, О. В., Рахмонова, Г.С., & Хасанова, С. Х. (2020). Геймификация образовательного процесса кластерный подход. *INTERCONF*, 2 (38), 371-378.